

Dole v dole. Nová expozice českolipského muzea připomene, jak se v regionu těžil uran

10. 03. 2021 15:00

Vlastivědné muzeum a galerie v České Lípě je sice nyní uzavřené kvůli probíhající rekonstrukci a koronaviru, jeho pracovníci však nezahálejí. Pokračuje tu budování nové stálé expozice zaměřené na důležitou historickou etapu zdejšího regionu. Nese všeříkající název Těžba uranu na Českolipsku.

„Těžba uranu je pro Českolipsko stále živým tématem. Řada lidí se sem stěhovala právě za práci, související s těžbou a dosud tu žijí nejen oni, ale dnes již i jejich rozvětvené rodiny. Touto expozicí chce muzeum časy, kdy se těžil uran, připomenout nejen pamětníkům, ale i generacím, které přišly po ukončení této těžby,“ uvedla Květa Vinklátová, náměstkyně pro kulturu, památkovou péči a cestovní ruch Libereckého kraje.

Stálá expozice našla místo v suterénu jižního a jihozápadního křídla hlavní budovy areálu kláštera. Sklepení získalo podobu uranového hlubinného dolu a dobývacích štol. Hlavní prvky tvoří čtyři kolejiště, ocelová oblouková výztuž a dřevěné důlní výztuže, do kterých budou zabudovány atypické vitríny. Nechybí ani imitace sypného komínu.

„Muzeum nakoupilo rozsáhlý soubor předmětů souvisejících s dobýváním uranu v oblasti Stráže pod Ralskem a Hamru na Jezeře. Některé velkorozměrové exponáty, jakými jsou například lopatový přehazovací nakladač a různé typy důlních vozů na převoz rudy, nafty a olejů, techniky a výbušnin, rovnou putovaly na kolejiště; k vystavení jsou připravené též lutnové důlní ventilátory, vrtné soupravy, důlní rozhlas a další technika. Do muzejních sbírek přibyly také menší předměty, jako třeba důlní svítidla a svítilny, hornické přilby, obleky, píchačky a karty horníků, vysílačky, důlní záchranářské vybavení a dozimetry či speciální nářadí. Ty zatím spočívají v depozitáři a budou instalovány až po sestavení vitrín,“ sdělil geolog Petr Mužák.

Součástí prezentace dějin těžby uranu budou také zvláštní světelné efekty, které navodí atmosféru hlubinného dolu. Elektroinstalace rozezvučí například i důlní zvonek a uvede do činnosti ventilaci a další technická zařízení. Přímo ve štolě se budou promítat autentické

záběry z důlní činnosti. Elektroinstalace vyšla na 298.010 korun bez DPH. Zaplatil ji Liberecký kraj, který je zřizovatelem Vlastivědného muzea a galerie v České Lípě.

Expozici doplní grafické a textové panely. Některé z nich budou mít vlastní speciální osvětlení, jako například geologický řez strážským blokem. Pro grafické zpracování byly využity autentické snímky přímo z prostředí uranových dolů ze soukromých a muzejních archivů.

„Plastický model reliéfní mapy ukáže území, na kterém se nacházely původní důlní areály podniku Uranové doly Hamr včetně jednotlivých šachet. Boční kontaktní stěna bude složená z hornin geologického profilu, dle rozdělení na turonský a cenomanský horizont. Druhá stěna bude opatřena grafikou profilů veškerých šachet. Plastický 3D model reliéfní mapy okolí Hamru na Jezeře bude samostatným interaktivním prvkem expozice,“ upozornil ředitel muzea Zdeněk Vitáček.

Také vytvoření mapy, které vyšlo na 158.000 korun bez DPH, hradil v celé výši Liberecký kraj.